

SZKOLNY PROGRAM PROFILAKTYKI

Szkoły Podstawowej nr 9

im. Mieszka I

w Gnieźnie

Podstawa prawna – art. 54 ust. 2 pkt 1 lit.b

ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty

Wstęp

Szkoła Podstawowa nr 9 jest państwową szkołą podstawową, usytuowaną w centrum Osiedla Tysiąclecia przy ulicy Staszica 5 w Gnieźnie.

Patronem naszej szkoły jest pierwszy władca państwa polskiego Mieszko I.

Uczniowie wywodzą się z różnych środowisk. Dominują rodziny poprawnie funkcjonujące. Niestety, w ostatnich latach zwiększa się liczba rodzin ubogich. W związku z tym przed szkołą stoją zadania z zakresu pomocy materialnej, a także pomocy opiekuńczo – wychowawczej.

Szkoła mieści się w dużym, przestronnym budynku. Jest wyposażona w salę gimnastyczną, boisko do piłki nożnej, koszykowej, świetlicę ze stołówką, salę komputerową, pracownię przedmiotowe, gabinet higienistki szkolnej.

Swoje zainteresowania uczniowie mogą rozwijać w czasie zajęć pozalekcyjnych, w ramach których działają:

- Szkolne Koło Języka Angielskiego dla klas I
- Szkolne Koło Języka Angielskiego dla klas II
- Szkolne Koło Języka Angielskiego dla klas III
- Szkolne Koło Języka Angielskiego dla klas IV
- Szkolne Koło Matematyczne dla klas VI
- Szkolne Koło Plastyczne dla klas I – III
- Szkolne Koło Plastyczne dla klas IV – VI
- Szkolne Koło Turystyczne
- Szkolne Koło Ekologiczne
- Szkolne Koło Przyjaciół Biblioteki
- Szkolne Koło Religijne
- Szkolne Koło Biblioteczne
- Szkolne Koło Sportowe dla klas IV – VI
- Szkolne Koło Matematyczno – Informatyczne dla klas VI
- Nasze małe gospodarstwo domowe
- Ognisko Misyjne

Kadrę pedagogiczną stanowią wysoko wykwalifikowani nauczyciele, którzy w swojej pracy wykorzystują osiągnięcia współczesnej pedagogiki, dydaktyki i psychologii.

Szkoła posiadając odpowiednią bazę i dobrze przygotowaną kadrę pedagogiczną, znając zagrożenia i potrzeby uczniów proponuje rozwiązania profilaktyczne zawarte w Szkolnym Programie Profilaktyki.

Cel ogólny

Wspieranie prawidłowego rozwoju dziecka w sferze psychicznej, fizycznej i społecznej w oparciu o powszechnie uznawane wartości humanistyczne, moralne i estetyczne stanowi przygotowanie do życia w otaczającym świecie.

Cele szczegółowe

- Kształtowanie u uczniów umiejętności wymaganych przez podstawę programową.
- Stworzenie warunków do wszechstronnego rozwoju osobowości ucznia.
- Budowanie poczucia własnej wartości i kształtowanie umiejętności pozytywnego myślenia.
- Uczenie sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych.
- Dostarczanie informacji na temat zagrożeń związanych z zażywaniem środków uzależniających.
- Oferowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu.
- Uwrażliwienie uczniów na akceptację odmienności.
- Kształtowanie postaw tolerancyjnych i antydyskryminacyjnych.
- Udzielanie pomocy i wsparcia uczniom potrzebującym.
- Przeciwdziałanie niepowodzeniom szkolnym.
- Działania prozdrowotne.
- Przygotowanie uczniów do bycia aktywnym członkiem społeczeństwa.
- Przeciwdziałanie agresji.
- Kształtowanie poczucia odpowiedzialności i szacunku w stosunku do otaczającej przyrody.

I ROZWIJANIE UMIEJĘTNOŚCI OSOBISTYCH I SPOŁECZNYCH

ZADANIA	SPOSOBY REALIZACJI	OSOBA ODPOWIEDZIALNA	CZAS REALIZACJI
1. Rozwijanie umiejętności prawidłowego komunikowania się.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Doskonalenie zawodowe nauczycieli. 2. Rozmowy z rodzicami na temat komunikacji w rodzinie. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ dyrekcja, nauczyciele ❖ wychowawcy, pedagog 	cały rok
2. Radzenie sobie w sytuacjach trudnych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pogadanka – „ Jak radzić sobie ze stresem”. 2. Spotkania uczniów z przedstawicielami Policji. Realizacja zadań wynikających z programu prewencyjnego – „Bezpieczna szkoła”. 3. Spotkania z funkcjonariuszami Straży Miejskiej. 4. Rozmowy z rodzicami na temat możliwości uzyskania pomocy. 5. Nauczenie dzieci bezpiecznego i właściwego zachowania się w domu podczas ferii. 6. Spotkania uczniów z kuratorem sądowym. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ wychowawcy, pedagog ❖ pedagog, wychowawcy klas ❖ wychowawcy ❖ pedagog, wychowawcy ❖ nauczyciele, wychowawcy świetlicy ❖ nauczyciele świetlicy 	<p>cały rok</p> <p>dwa razy w roku</p>
3. Budowanie poczucia własnej wartości.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udział w zajęciach sportowych. 2. Uczestnictwo w przedstawieniach szkolnych, apelach. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ nauczyciele w – f, wychowawcy klas I – III ❖ wychowawcy, nauczyciele przedmiotowi, wychowawcy świetlicy 	cały rok

	<p>3. Akceptacja samego siebie – rozmowy na lekcjach wychowawczych.</p> <p>4. Lekcja wychowawcza np.: „Uczę się akceptacji siebie”.</p>	<p>❖ wychowawcy</p> <p>❖ wychowawcy</p>	
4. Rozwijanie tolerancji.	<p>1. Lekcja wychowawcza np.: „Uczymy tolerancji”.</p> <p>2. Pogadanki, rozmowy na temat tolerancji, szacunku do drugiej osoby bez względu na status społeczny, pochodzenie, wygląd, wyznanie religijne itp.</p> <p>3. „Znowu razem. Jesteśmy tolerancyjni w szkole i klasie”.</p> <p>4. „Światowy Dzień Chorego”.</p> <p>5. „Dzień Tolerancji , Praw Człowieka i Integracji Europejskiej”.</p> <p>6. „Ratujemy dzieci w Republice Środkowoafrykańskiej”.</p>	<p>❖ wychowawcy klas</p> <p>❖ wychowawcy klas, nauczyciele, wychowawcy świetlicy, pedagog</p> <p>❖ M. Kiełpińska</p> <p>❖ M. Kiełpińska, A. Kanke, A. Małecka</p> <p>❖ I. Labrenz, A. Małecka</p> <p>❖ M. Kiełpińska, A. Małecka</p>	<p>cały rok</p> <p>wrzesień</p> <p>luty</p> <p>maj</p> <p>listopad</p>
5. Rozbudzanie wrażliwości językowej.	<p>1. Konkursy np. wiedzy o języku:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ortograficzny, • recytatorski, • krasomówczy. <p>2. Kultura słowa: dyskusje na lekcjach, prezentacje na apelach.</p> <p>3. Rozwijanie czytelnictwa:</p> <p>❖ udział w konkursach czytelniczych związanych z obchodami rocznic, obrzędami i zwyczajami ludowymi,</p>	<p>❖ poloniści, nauczyciele klas I – III</p> <p>❖ poloniści</p> <p>❖ bibliotekarze</p>	<p>cały rok</p> <p>wrzesień</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ❖ organizowanie wystaw promujących książki, ❖ udział w imprezach czytelniczych o zasięgu ogólnopolskim – np. Narodowe Czytanie – Henryk Sienkiewicz. Trylogia. ❖ udział świetliczaków w programie – „Świetlica czyta dzieciom”. <p>4. Wykorzystanie Internetowego Centrum Informacji Multimedialnej (ICIM) w procesie edukacyjnym uczniów.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ bibliotekarze ❖ bibliotekarze ❖ wychowawcy świetlicy ❖ bibliotekarze, nauczyciele przedmiotowi 	cały rok
6. Integracja społeczności szkolnej.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizowanie imprez ogólnoszkolnych np.: <ul style="list-style-type: none"> • Dzień Chłopca, • andrzejki, mikołajki, • Dzień Dziecka, • Dzień Samorządności. 2. Przygotowywanie apeli oraz audycji radiowych z okazji rocznic i świąt. 3. Organizowanie audycji i apeli tematycznych np. z okazji „Światowego Dnia Książki”. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ opiekunowie Samorządu Szkolnego, wychowawcy, wychowawcy świetlicy ❖ opiekunowie Samorządu Szkolnego, wychowawcy ❖ opiekunowie Samorządu Szkolnego, bibliotekarze 	cały rok

II CZŁOWIEK I PRZYRODA

ZADANIA	SPOSOBY REALIZACJI	OSOBA ODPOWIEDZIALNA	CZAS REALIZACJI
<p>1. Wychowywanie młodzieży w miłości do przyrody i ziemi ojczystej.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pogadanki na lekcjach. 2. Gazetki tematyczne. 3. Audycje przez radiowęzeł na temat poszanowania przyrody. 4. Zbiórka surowców wtórnych. 5. Zabawy ekologiczne. 6. Wycieczki np.: do gospodarstw ekologicznych, oczyszczalni ścieków. 7. Współpraca z Gnieźnieńskim Klubem Ekologicznym oraz Wydziałem Ochrony Środowiska Urzędu Miejskiego. 8. Realizacja projektu: „Jak można pomóc bezdomnym, dzikim zwierzętom w Gnieźnie”. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ dyrekcja, nauczyciele ❖ wychowawcy ❖ wychowawcy ❖ nauczyciele ❖ nauczyciele ❖ wychowawcy ❖ nauczyciele ❖ E. Kistowska, D. Krzemińska 	<p style="text-align: center;">cały rok</p> <p style="text-align: center;">X – V</p>
<p>2. Rozwijanie wrażliwości na problemy środowiska.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Gazetki ścienne. 2. Filmy. 3. Wycieczki w najbliższe okolice. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ nauczyciele ❖ nauczyciele ❖ wychowawcy, wychowawcy świetlicy 	

	<p>4. Udział w akcjach np.: „Sprzątanie Świata”, „Dzień Ziemi”, „Kasztanobranie”, „Zbiórka zużytych baterii i tonerów”, „Zbiórka makulatury i plastikowych nakrętek”.</p> <p>5. Konkursy np.: Gnieźnieńskie Prezentacje Ekologiczne.</p>	<p>❖ wychowawcy, nauczyciele przyrody</p> <p>❖ nauczyciele, wychowawcy świetlicy</p>	cały rok
<p>3. Wdrażanie do opieki nad zwierzętami, wyrabianie nawyków dokarmiania zwierząt.</p>	<p>1. Rozmowy na lekcjach wychowawczych i lekcjach przyrody.</p> <p>2. Prezentacja ulubieńców.</p> <p>3. Zbieranie karmy dla zwierząt.</p> <p>4. Wycieczki do schroniska dla zwierząt.</p> <p>5. Wystawy i konkursy fotograficzne.</p> <p>6. Obchody Światowego Dnia Zwierząt.</p>	<p>❖ nauczyciele w- f wychowawcy klas I – III</p> <p>❖ nauczyciele</p> <p>❖ wychowawcy, nauczyciele przedmiotowi, wychowawcy świetlicy</p> <p>❖ nauczyciele</p> <p>❖ wychowawcy</p> <p>❖ nauczyciele przyrody</p>	cały rok
<p>4. Zapoznanie uczniów z roślinami i zwierzętami chronionymi.</p>	<p>1. Wykonanie folderów np.: „Parki Narodowe”.</p> <p>2. Filmy na temat roślin i zwierząt chronionych.</p> <p>3. Konkursy przyrodnicze.</p>	<p>❖ nauczyciele przyrody</p> <p>❖ nauczyciele przyrody</p> <p>❖ nauczyciele przyrody</p>	cały rok

III PROMOCJA ZDROWIA

ZADANIA	SPOSOBY REALIZACJI	OSOBA ODPOWIEDZIALNA	CZAS REALIZACJI
1. Wyrabianie nawyków racjonalnego odżywiania się.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pogadanka na temat prawidłowego odżywiania się i jego wpływu na samopoczucie, stan zdrowia i kondycję. II śniadanie w szkole. 2. Zapewnienie uczniom możliwości korzystania z posiłków: śniadania, obiady. 3. Pozyskiwanie środków na dofinansowanie obiadów dla ubogich. 4. Udział uczniów w programach: „Szkłanka mleka”, „Owoce w szkole”. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ higienistka, wychowawcy świetlicy ❖ kierownik świetlicy ❖ pedagog, kierownik świetlicy ❖ wychowawcy 	cały rok
2. Kształtowanie nawyków związanych z dbałością o higienę osobistą.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pogadanki, lekcje wychowawcze na temat higieny osobistej, odzieży i głów. 2. Rozmowy indywidualne z uczniami. 3. Fluoryzacja w klasach I – VI. 4. Pokazy prawidłowego dbania o higienę jamy ustnej na modelu tekturowym oraz podczas fluoryzacji. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ higienistka nauczyciele przyrody ❖ higienistka ❖ higienistka ❖ higienistka nauczyciele przyrody 	cały rok

<p>3. Zapoznanie uczniów z przemianami zachodzącymi w organizmie w okresie dojrzewania.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udział w programie: „Między nami kobietkami” w ramach „Wychowania do życia w rodzinie”. 2. Pokaz filmu o okresie dojrzewania. 3. Rozmowy indywidualne z uczniami związane z problemami okresu dojrzewania. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ prelegentka Działu Edukacji i Profilaktyki ❖ prelegentka Działu Edukacji i Profilaktyki ❖ higienistka 	<p>cały rok</p>
<p>4. Kształtowanie nawyków związanych z dbałością o właściwy rozwój fizyczny.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizowanie imprez sportowych. 2. Gimnastyka korekcyjna. 3. Zapoznanie rodziców z problemami zdrowotnymi uczniów – pogadanka, rozmowy indywidualne. 4. Realizacja programu profilaktycznego – „W zdrowym ciele – zdrowy duch”. 5. Organizowanie rajdów, lekcji w terenie, wycieczek itp. 6. Zajęcia rekreacyjne i sportowe podczas ferii. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ nauczyciele w – f ❖ nauczyciele w – f ❖ higienistka ❖ wychowawcy klas I – III ❖ wychowawcy, nauczyciele przyrody, opiekun Szkolnego Koła Turystyczno – Krajoznawczego ❖ nauczyciele 	<p>cały rok</p>
<p>5. Znaczenie szczepień w rozwoju młodego człowieka.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Informowanie rodziców i uczniów. 2. Zawiadamianie o terminie szczepień. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ higienistka ❖ higienistka 	<p>cały rok</p>

6. Kształtowanie umiejętności udzielania pierwszej pomocy.	1. Światowy Dzień Pierwszej Pomocy pod patronatem Międzynarodowego Ruchu Czerwonego Krzyża.	❖ I. Labrenz, P. Adamski	15 IX 2014
7. Sezonowe zachorowania na gripę.	1. Informacja o szczepieniach na gripę (kto i kiedy powinien się zaszczepić). 2. Jak zredukować prawdopodobieństwo szerzenia zakażeń w szkole (mycie rąk, higiena kaszlu i czyszczenia nosa).	❖ higienistka ❖ higienistka nauczyciele przyrody	cały rok
8. Profilaktyka uzależnień.	1. Pedagogizacja rodziców na temat uzależnień wśród młodzieży. 2. Lekcje wychowawcze na temat uzależnień (alkohol, niktyna, narkotyki, dopalacze). 3. Propagowanie zdrowego stylu życia np. zajęcia: „Nałogi, złe nawyki - nie! Zdrowy styl życia – tak!”. 4. Podanie rodzicom informacji o możliwości uzyskania fachowej pomocy. 5. „Uzależnienie od Internetu” – pogadanka	❖ wychowawcy, pedagog ❖ wychowawcy ❖ wychowawcy ❖ pedagog ❖ pedagog, nauczyciele informatyki	cały rok

IV NIEPOWODZENIA SZKOLNE

ZADANIA	SPOSOBY REALIZACJI	OSOBA ODPOWIEDZIALNA	CZAS REALIZACJI
1. Rozwijanie umiejętności efektywnego uczenia się.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie na lekcjach wychowawczych z technikami efektywnego uczenia się i higieną pracy. 2. Pedagogizacja rodziców. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ wychowawcy ❖ wychowawcy, pedagog 	cały rok
2. Otoczenie opieką uczniów mających problemy w nauce oraz uczniów zdolnych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kierowanie uczniów mających kłopoty w nauce lub szczególne uzdolnienia na badania do Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej. 2. Organizacja pomocy psychologiczno – pedagogicznej: <ul style="list-style-type: none"> • zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze • zajęcia logopedyczne • zajęcia korekcyjno – kompensacyjne • zajęcia rozwijające uzdolnienia i inne. 3. Organizowanie uczniowskich grup wsparcia. 4. Dofinansowanie zakupu podręczników dla uczniów znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ wychowawcy, pedagog ❖ nauczyciele, pedagog, logopeda ❖ nauczyciele przedmiotowi, wychowawcy ❖ wychowawcy klas , pedagog 	cały rok

	<p>5. Zapewnienie dzieciom opieki i bezpieczeństwa w godzinach pracy ich rodziców. Pomoc w odrabianiu lekcji.</p> <p>6. Diagnoza dziecka wczesnoszkolnego (kl.I) – profilaktyka niepowodzeń szkolnych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ wychowawcy świetlicy ❖ wychowawcy klas I 	
<p>3. Wspomaganie indywidualnego rozwoju ucznia stosownie do jego potrzeb i możliwości.</p>	<p>1. Uczestnictwo w zajęciach szkolnych kół zainteresowań i innych.</p> <p>2. Uczestnictwo w zajęciach wyrównawczych i innych.</p> <p>3. Indywidualizacja procesu nauczania i wychowania.</p> <p>4. Respektowanie wytycznych z Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej, zaleceń lekarskich i innych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ nauczyciele klas I – VI, ❖ nauczyciele klas I – VI ❖ nauczyciele klas I – V ❖ nauczyciele klas I – VI, wychowawcy świetlicy 	cały rok

V BEZPIECZEŃSTWO, PRZECIWDZIAŁANIE AGRESJI

ZADANIA	SPOSOBY REALIZACJI	OSOBA ODPOWIEDZIALNA	CZAS REALIZACJI
1. Poznanie środowisk rodzinnych uczniów.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozmowy z rodzicami uczniów sprawiających kłopoty wychowawcze. 2. Rozmowy indywidualne z uczniami. 3. Współpraca z Sądem i Policją. 4. Współpraca z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ wychowawcy, nauczyciele przedmiotowi, wychowawcy świetlicy, pedagog ❖ wychowawcy, nauczyciele przedmiotowi, wychowawcy świetlicy, pedagog ❖ pedagog, nauczyciele przedmiotowi, wychowawcy ❖ pedagog, kierownik świetlicy 	cały rok
2. Rozpoznanie zagrożeń w szkole i poza szkołą, sposoby radzenia sobie z nimi.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przeprowadzenie i analiza ankiet na temat bezpieczeństwa w szkole. 2. Rozmowy indywidualne z uczniami. 3. Zajęcia dla klas I w ramach programu – „Klub Bezpiecznego Puchatka”. 4. Udział w programie edukacyjno – profilaktycznym – „Bezpiecznie to wiedzieć i znać” dla klas I – III. 5. Wizyty kuratorów sądowych i pracowników socjalnych MOPS. 6. Wizyty dzielnicowych na terenie szkoły. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ nauczyciele ❖ pedagog ❖ pedagog, nauczyciele klas I ❖ funkcjonariusze policji, pedagog ❖ wychowawcy, pedagog, kierownik świetlicy ❖ pedagog 	cały rok

	<p>7. Pedagogizacja rodziców.</p> <p>8. Udział uczniów w projektach :</p> <ul style="list-style-type: none"> • „Tydzień bez wulgaryzmów i hałasu”, „Dama i dżentelmen świetlicy”, • „Życzliwość i dobre maniery na co dzień”, • „Dobra koleżanka, dobry kolega”, • „Światowy Dzień Wolontariatu”, • „Bezpiecznie w szkole i poza nią”. <p>9. Spacer po osiedlu – bezpieczne poruszanie się w miejscach publicznych.</p> <p>10. Realizacja programu profilaktycznego – „Bezpieczna droga do szkoły”.</p> <p>11. Walka z hałasem.</p> <p>12. Realizacja programu profilaktycznego – „Bezpieczny uczeń” (bezpieczeństwo w sieci).</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ wychowawcy, pedagog ❖ wychowawcy świetlicy ❖ I. Drella, M. Kiełpińska ❖ Szkolne Koło Wolontariatu ❖ M. Kiełpińska ❖ I. Drella, A. Kanke, M. Krzyżańska, A. Małecka, L. Stachowiak, M. Sztyma ❖ wychowawcy klas I – III, wychowawcy świetlicy ❖ wychowawcy świetlicy ❖ nauczyciele, wychowawcy świetlicy ❖ nauczyciele informatyki, pedagog 	
<p>3. Zapobieganie zjawisku wagarowania.</p>	<p>1. Zapoznanie uczniów ze szkolnym systemem kar i nagród.</p> <p>2. Profilaktyczne rozmowy z uczniami na temat skutków wagarowania.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ wychowawcy ❖ wychowawcy, pedagog 	

	<p>3. Kierowanie uczniów na zajęcia do świetlicy socjoterapeutycznej.</p> <p>4. Organizowanie różnych form spędzania czasu wolnego:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ zajęcia sportowe, ❖ zajęcia rekreacyjne, ❖ rajdy, biwaki, ❖ wycieczki, ❖ wyjścia do kina, teatru, ❖ zajęcia świetlicowe. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ pedagog ❖ wychowawcy klas I – VI, wychowawcy świetlicy 	cały rok
--	---	---	----------

Podstawy prawne działań profilaktycznych

Konwencja o Prawach Dziecka Przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 roku ratyfikowana przez Polskę 30 września 1991 r. (Dz.U. Nr 120, poz.526).

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz.483).

Przepisy oświatowe

Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 1996 r. Nr 67, poz.329 z późniejszymi zmianami).

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz.U. Nr 61, poz. 642).

Rozporządzenie Ministra Edukacji i Sportu z dnia 12 lutego 2002 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego ... (Dz.U. z 2002 r. Nr 51, poz.458).

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 12 lutego 2002 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. z 2002 r. Nr 15, poz.142).

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 21 marca 2001 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzenia egzaminów i sprawdzianów w szkołach publicznych (Dz.U. z 2001 r., Nr 29, poz.323 ze zmianami, Dz. U. z 30 kwietnia 2002 r., poz. 443).

Narodowy Program Zdrowia 2007 – 2015

Ustawa z 6 lutego 1997 r. o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym (Dz.U. z 1997 r. Nr 28, poz.153 z późniejszymi zmianami).

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. Nr 35, poz.230 z późniejszymi zmianami, tekst jednolity z 27.04.2001 r.).

Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U. Nr 111, poz. 535 z późniejszymi zmianami).

Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. z 1996 r. Nr 10, poz.55).